

ייצג פו פריי

תולדות | עיונים | הערות

התחזקות | התעוררות | מכתבים

בעניני רביה"ק מברסלב זי"ע

מכתבי מוהרנ"ת - עלים לתרופה, עם מכתבים חדשים והוספות מכת"י
ביאורים וצייונים, הערות והארות

פרשת אמור
שנת תשע"ד

עניני בר מצוה ומצות תלמוד תורה

מפתחות וערכים מספר הקדוש עלים לתרופה - מכתבי מוהרנ"ת
לכבוד הבר מצוה של הבחור החשוב, כמר חנני יו"ט ליפא שווארטץ ניי"ו
ביום חמישי פרשת אמור, ט' אייר, תשע"ד לפ"ק

וגם תשלח את הכרך מחו"מ שנשאר בידך מר"ן.
*שנ"ב. שנ"ג.

ויכתוב לברסלב שישלחו לי היור"ד ח"ב. *שצ"ה.

ותלמוד בכל יום ובפרט פוסקים וכו'. תל"ו.

ות"ל יש לך במה לבלות היום וכו' ובלימוד שולחן
ערוך. תנ"ה.

ותכריח עצמך ללמוד ספרי רבינו ז"ל בכל יום, מעט
או הרבה, עכ"פ לא יעבור עליך שום יום בלי לימוד
ספרי רבינו ז"ל ושלחן ערוך, והשי"ת יעזרך להוסיף בכל
יום ללמוד יותר. תס"ו.

סדר דרך הלימוד בשו"ע

תקבע לך עתים לתורה וללמוד בכל יום שיעור שולחן
ערוך עם הפירושים הגדולים או הקטנים עכ"פ. י"ד.

אני שמח במה שלמדת עכ"פ דף שולחן ערוך בכל יום.
י"ט.

בענין הלימוד, טוב בכל האופנים שתתחיל כסדר
האו"ח עם המגיני ארץ, ותקבע לך חוק קבוע כמה דפים
בכל יום עד שתגמור כל הד' חלקי שו"ע, ותחזור
ותתחיל, וכל תנהוג כל ימי חייך, ובזה ייטיב לך לעד.
פד.

ללמוד הרבה הלכות מד' חלקי שו"ע בכל יום. קכ"ד.

ללמוד פוסק בכל יום, ב' או ג' דפים לפחות. ש"ס.

בר מצוה

היינט בדארפסטו אן הייבין תפילין צו לייגין, ביסטו
גאר ניי גיבורין, למען השי"ת דער מאן זיך רעכט
וואס דא הייבט זיך אן, ווארף אוועק אלע נארישקייט
וואס ביז אהער איז געווען, און מאך דיר א נייע
הארץ צו גוטיין. שי"ט.

ממכתבך היה לי נחת גדול, וטוב להודות לה' אשר
עד כה עזרני להכניס בנך שיחי' למצוה להתחיל להניח
תפילין, בעל הרחמים יפתח לבו בתורתו וישם בלבו
אהבתו ויראתו וכו' שזה העיקר. שע"ו.

שולחן ערוך

ותחטוף בכל יום לימוד שולחן ערוך. צ"ו.

העיקר ללמוד פוסק בכל יום ויום, חוק ולא יעבור
כל ימי חייך. ק"ג.

ימלא פיהם חצץ של המתנגדים שמעלילים שקר
מפורסם ואומרים שח"ו אין אנו מאמינים בתורה שבעל
פה, תיפח רוחם ונשמתם, הלא אנו לומדים פוסקים וד'
שולחן ערוך בכל יום, והוא הנהגה קדושה מרבינו ז"ל
שהזהיר מאד על זה. קצ"ה.

גם לזרו מאד לשלוח לי מיד החושן משפט ח"ב כי
מאד מוכרח לי, ולמעה"ש לבל תחרוש בזה כלל. רי"א.

ונפלאתי עליך שלא שלחת לי היורה דעה ח"ב על
כן תזרו לשלחו לי מיד, כי מוכרח לי לנסוע בסמוך
לאומן והוא מוכרח לי בדרך. רע"א.

מוהר"ר נחמן נ"י, מגזע
הקדוש נכד הבעל שם
טוב ז"ל זכותו יגן עלינו
(חיי מוהר"ן סי' ק"ט)

מאמר: ראש בני ישראל

ליקוטי אמרים, תורת ושיחות והנהגות קדושות ממרן אור ישראל וקדושו

רבינו ישראל בעל שם טוב זצוקלה"ה

הנזכרים בספרי רביה"ק, ותלמידו מוהרנ"ת, ומשאר ספרי ברסלב

הרב המאור הגדול בנש"ק מופת הדור
גדול מרבן שמו נרדע בשערים מו"ה
נחמן נ"י
נכד לרבינו הק' בעש"ט זלה"ה
(הסכמת המגיד מקאנון זצלה"ה על

מאמר ל"ח:

רואים ושומעים שהוא יתברך בעצמו מחיה את העולם ברוח פיו.

אבל באמת זה הקול בעצם שהוא בחינת קול הישר הנ"ל אי אפשר לשמוע, כי אם היו שומעין קולו היו בטלים במציאות כי אפילו בשעת מתן תורה שהיו ישראל מזוככים מאד במדריגה גבוה מאד, אמרו כי מי כל בשר אשר שמע קול אלקים חיים וכו' אם יוספים אנחנו לשמוע את קול ה' אלקינו עוד וכו', ועל כן א"א לשמוע את בחינת קול הישר בעצמו, ועיקר בחינת השגת הקולות ששומעין מגדולתו ואלקותו ית"ש, הוא מבחינת קול החוזר שהוא בחינת יראה ודין בבחינת ה' שמעתי שמעך יראתי, וזהו בחינת הבחירה שמחמת שעיקר השמיעה מגדולתו י"ת נמשכה מבחינת קול החוזר כנ"ל על כן יש בחירה.

(ליקוטי הלכות הל' אישות והל' פריה ורביה ה"ג אות י"ט)

תם ולא נשלם

ולמה לא נלמוד ק"ו מהעכו"ם כי לא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה שהוא הבל וריק צל עובר, ואף על פי כן יש להם הרבה ספרים אלפים ורבבות באריכות גדול מאד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה, וכמעט בכל יום, ואינם קצים כריבוי ספריהם, ומדוע נכגוד אנחנו ח"ו להקפיד ח"ו על ריבוי הספרים של התורה הקדושה אשר היא חיינו ואורך ימינו בעולם הזה ובעולם הבא לעולם שכולו ארוך לעולמי עד ולנצח נצחים, והלא כמה תחבולות עושין, וכמה ספרים לאלפים ורבבות מחברים בשביל עסקי עולם הזה, קל וחומר בן בנו של ק"ו כמה אלפי אלפים ורובא רבבות ספרים עד אין קץ, אנו צריכים לחבר ולהדפיס בשביל התכלית האחרון לעולם הבא.

אעפ"כ אפילו אם האמת הוא כדעתי, מי יודע מאיזה שורש נמשך חבירי, אפשר לפי שרש נשמתו הוא צריך להתנהג בדרך אחר, כי באמת כל הדעות והרצונות נמשכין מרצון העליון, רק שאי אפשר להבין זאת.

ואם כל אחד יאמר בלבו כך בוודאי יתבטל המחלוקת, כי עיקר המחלוקת הוא מחמת שאין מקשרין כל הרצונות לרצון העליון, ששם כולו חד ושם כולו שלום, כי הכל נכלל באחד, ועל כן עיקר השלום הוא על ידי הצדיק הדור הגדול במעלה שהוא בבחינת משה שנשמתו מבחי' רעוא דרעווין רצון שברצונות, שהוא יודע רצון כל אחד ואחד מהיכן הוא נמשך, ועל כן הוא איש אשר רוח בו שיודע להלך נגד רוחו של כל אחד ואחד, כי יודע רוחו ורצונו של כל אחד ואחד, ויודע לקשר וליחד רוחו ורצונו של כל אחד ואחד בשורש הרצון, ושם מיחד ומקשר כולם ברצון אחד העליון, ואז נמשך אהבה ושלום גדול ונפלא ביניהם, מאחר שכולם בדעותיהם ורצונותיהם המשוונות מקושרים ומיוחדים ברצון אחד העליון שאין בו שום שינוי שהוא בחי' רעוא דרעווין כנ"ל.

(ליקוטי הלכות הל' שוכר ה"ד)

קול ה' בכח

אם היו הכל שומעים את הקול הישר בעצמו שהוא קול ה' בעצמו, שברא בו כל העולמות כולם ועדיין הוא מחיה בו כל העולמות כולם, כי דבריו חיים וקדושים וכו' לעד כמו שכתוב ודבר אלקינו יקראם לעולם (שעי' מ'), שהקולות והדיבורים שבהם ברא שמים וארץ וכל העולמות הם חיים וקיימים גם עכשיו, וקולו לא נפסק עדיין, והם מחיין גם עתה כל העולמות כולם (וכמובא בשם הבעש"ט ז"ל).

ואלו היו הכל זוכים לשמוע את הקול הזה של השם יתברך שבו ברא את העולם ובו מקיים את העולם כנ"ל, בוודאי לא היה שום בחירה כלל, מאחר שהכל היו

מהסכמת הגה"ק רבי מאיר בראד זצלה"ה על הליקו"מ:

הרב המופלא ומפלא בתורה ובחסידות המפורסם מוה"ר נחמן נ"י הגדול בשם טוב גידולי הקודש זרע קודש מחצבתו נכד לה"ה הרב המפורסם בתורה ובחסידות ידיו רב לו בעשר ידות בוצינא קדישא חו"פ קדוש יאמר לו, כל רז לא אנס ליה מו"ה ישראל בעש"ט ז"ל, והרב מוהר"ר נחמן הולך בעקבות אבותיו הק'...

מהסכמת הגה"ק רבי אפרים זלמן מרגליות זצלה"ה על הליקו"מ:

ירושא הוא לו מאבותיו, אבות מכלל דיאבא תולדות, שכן יונק מגידולי הקודש, חוטר מגזע האלתי המפורסם הבעש"ט זלה"ה איש חמודות וזרעו לברכה זרע קודש שם ומעשיהם עליהם מעידות...

מאמר משיב נפש

ק"כ

שאלות על חסידות ברסלב ומקורות מספרי קודש

מאת אחד הרבנים שלישי

שואל: הנה אחר כל ההסברים שהסברת לי, מאד הייתי רוצה להדבק בדרכו של מוהר"ן מברסלב זצ"ל, אבל עוד אחת עומד לי בדרך, שהוא כי הלא אבותי ורבותי לא הלכו בדרך זו, ואני בא מחדר אחר לגמרי, ואני חושש מאיסור של ואל תטוש תורת אמך, לאחוז בדרכים חדשים שלא הלכו בה אבותי, ואני רוצה לידע אם תוכל לברר לי זאת עפ"י הלכה מה לעשות.

משיב: הצדק עמך בזה שהנך חושש משום "ואל תטוש תורת אמך", וכן הוא הדרך הנכון שבכל דרך ועצה שרוצין להתנהג בה צריכין לבדוק בה אם זה סותר לדרכי אבותינו ורבותינו הק', ובפרט בדור הזה אשר רבו המתפרצים בענין הנשגב הזה. ולכן אמרתי לנפשי לברר דבר זה באריכות גדול.

אם אפי' לא הייתי יכול להשיב לך, היית צריך לידע כי אין בזה שום שאלה, כי הלא כבר ידעת ושמת בקצרות ובאריכות, כל מה שסבלו תלמידי הבעש"ט הראשונים על התקרבותם לאור האורות הבעש"ט ותלמידיו, ונעשה עליהם מחלוקת מאבותיהם רבותיהם ומשפחתם ומכל בני עירם, והיו נזרקים ממקום למקום בכיוונות קשים, וקבלו כל אלו הכיוונות באהבה, רק למען ההתקרבות להשי"ת, כדי לעשות רצונו בלבב שלם, וכי איך יעלה על הדעת שכל אלו עברו על התורה בעשותם כל אלה, ומסרו את נפשם להיפך דעת תורה, ובע"כ שמה שעשו הם הוא באופן של לכתחלה שבלכתחלה, ואין בה שום חשש איסור.

ובריש דברי אקדים דבר ברור, ובאמת לא הייתי צריך אפילו לאומרו, אבל בשביל שראיתי שהרבה אנשים תופשים את חסידי ברסלב כאילו "לא ראו דרך כזה אצלינו" יש לנו קבלה מדורות ראשונים" וכדומה. ומזה נוצר הרושם ח"ו כאילו דרך רבינו הק' מוהר"ן הוא אחרת ממה שמקובל אצלינו דור דור, לכן אען ואומר.

רביה"ק אמר איך וועל איך פירן אויפן אלטען וועג, וע"ע הקדמת השתפכות הנפש, וכן בהקדמת הליקו"מ. ועל דרך זה כתוב מוהר"ת כמ"פ בעלים לתרופה.

ועיין בספר נתיב צדיק (תלמיד מוהר"ת) שכ' בזה"ל: להדריכנו בדרך הישר והאמת אשר דרכו בו אבותינו מעולם, אך שכחום וחזר ויסדם בתוספות עצות עמוקות, להחיותנו אפילו בעצם ירידותינו ע"כ. ועי"ש שהזהיר את ר' נפתלי נכד הרה"צ ר' אפרים ב"ר נפתלי (שמעוד אשוריו מדרך האבות) והזהירו לילך בדרכי אבותינו ורבותינו הק' עי"ש (מכתב ל' [נ"ד בדפוס חדש]).

ועתה בא נבוא לפרשו קצת, כי הלא ענין ואל תטוש תורת אמך, מיוסד על הגמרא (פסחים נ:): שאמרו שם בני ביישן נהוג דלא הוו אזלין מצור לצידון במעלי שבתא, אתו בנייהו קמיה דרבי יוחנן, אמרו לו אבהתיך אפשר להו, אנן לא אפשר לך, אמר להו כבר קיבלו אבותיכם עליהם, שנא שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך ע"כ, ומובא ענין בשו"ע (יור"ד סי' רי"ד) וכתב שם הש"ך (סק"א) שכל זה קאי, כשקבלו עליהם איזה דבר מחמת סיג וגדר ופרישות, היינו כי כל דבר שיש בה חשש איסור, ועשו אבותיו הרחקה בענין האיסור, לאסור אפי' מה שמותר לעשות, עכ"ז הואיל והוא הרחקה להאיסור, ע"כ נשאר הדבר אסור לזרעם.

וכמו שמובא ענין זה כמ"פ בשו"ע כגון בטושו"ע אור"ח (סי' תנ"ה) בענין מלח בהמצות משום חשש חמץ, וכן (שם תקנ"א) באיסור רחיצה בט' ימים שבתחלת חודש אב, וכגון בענין עשיות מלאכה בער"פ (שם סי' תס"ח), שכל אלו הם גדר והרחקה לחשש איסור, אבל מענין דרך הלימוד וסדר עבודת ה', אם להקדים ללמוד באשמורת, או להשאר ער בלילה, אם להתפלל עם הנץ, או להכין א"ע ולהתפלל לאח"ת, וכן שאר עניני עבודת ה', אם להרבות בתהלים או להמעט, בזה לא מצינו בשום מקום, שיהיה זה ענין של ואל תטוש תורת אמך.

והרה"ק בעל התניא כתב כבר תשובה בזה באגרותיו (אגרות קודש מכתב פ"א) שאין שום איסור בשינוי נסחאות ומנהגים כמבואר בתשובת מהרשד"ם (אור"ח סי' ל"ה), היינו כי כתב שם שבענין שאין שום נידוד איסור, אין בזה משום ואל תטוש תורת אמך, וסיים המהרשד"ם בשם תשובת הריב"ש שמביא משם הר"ן על ענין כיוצא בזה, שאפי' בעסקי העולם, כל משכיל בורר לנפשו היותר בטוח והמשומר מכל נזק ומכשול, ועל אחת כמה וכמה שיש לנו לעשות בדברי התורה עי"ש, היינו אפי' נגד מה שנהגו אבותיו.

וכן היתה בכל הדורות, כשאדם היה גר באיזה מקום, והיה דבוק בדרך רבו שגר במקומו בעירו או במדינתו, אז התחמם לאורו של רבו ההוא, ונהג כמנהגיו, ואם למשל נשא אשה במקום אחרת, או שעבר לגור מחמת איזה סיבה למקום אחרת, ונעשה דבוק לצדיק אחר שבמקומו ההוא, אז הלך בדרך של הצדיק ההוא, וכמו שאמר פעם הרה"ק בעל צבי לצדיק מבלווב בדרך צחות שחבל ליתן לבחור בילקע, כי בין כך לא ישאר כאן, כי כשישא אשה, ילך ויתדבק להרבי של חותנו.

בהם אוכל לבלות ימי שיש לי עוד לחיות ולנשום נשימות. קכ"ט.

לבלות ימך על התורה ועל התפלה, ועל התשובה, ועל הכיסופין והגעגועים וכו'. קל"ח.

העיקר הוא הרצון וכו', ובתוך כך אתה חוטף ג"כ דברים שבקדושה, ולה' הישועה שתוכל ללמוד יותר ולעסוק בתפלה יותר כי הבא ליטהר מסייעין אותו ואומרים לו המתן. קמ"ו.

שים לבך היטב איך אנו מוצאים כל דבר בתורה, להתעורר להשי"ת על ידי כל הדברים שבעולם. קנ"ט.

כן יוסיף ה' למלט נפשינו גם מכל הבלי עולם הזה, ולעסוק בתורה ותפלה ומעשים טובים כל ימי חיינו. קס"ט.

השי"ת יזכך עיניו שתזכה לישב על התורה ועל העבודה לאורך ימים ושנים טובים וארוכים. קע"א.

זה עיקר הנסיון והצירוף של כל אחד, שבכל הירידות והנפילות, ובכל מה שיעבור עליו, לא יתרחק מהשי"ת, ולא מהתורה ותפלה. רי"ג.

וה' יצליחך בזה ובבא, ותזכה לבלות ימך בתורה ועבודת ה'. רט"ו.

ויצליחכם הצלחה אמיתית והנצחיות, שתזכה לבלות ימך בתורה ותפלה ומעשים טובים ויראת ה' כל ימי חיך לעולם, כי חוץ מזה הכל הבל. *רס"ה.

כל מה שעובר על האדם, הכל לקרוא אותו לקרבו אל התורה, כי העיקר שעשועיו יתברך הוא כשלומדין תורה בצר לאדם מתוך בלבולים ודחקות, כי זה עיקר מעלת על המלאכים שיש לו מניעות ובלבולים כאלה, והוא מקרב עצמו להשי"ת ולהתורה מתוך יסורים ומניעות והשתתחות והתפשטות הסט"א כזה, שהם משתטחים בכל פעם כמו נהרות ותהומות ממש. רצ"ה.

תורה

א. תורה. ב. תורה ותפלה. ג. תורה ועבודה. ד. אותיות התורה. ה. התחוקות ללימוד התורה. ו. קביעות עתים לתורה. ז. התמדת התורה. ח. חשק להתורה. ט. חידושי תורה. י. אין מקום לברוח רק אל התורה הק' ולהשי"ת. יא. עצות ללימוד התורה. יב. שמחת התורה. יג. ביטול תורה. יד. סדר דרך הלימוד. טו. ללמוד כסדר דייקא. טז. חברותא בלימוד התורה. יז. לחטוף עתים לתורה. יח. תורת ה' ותפלת ה'. יט. תורה שבעל פה. כ. סם חיים וסם המות שבתורה. כא. רבינו"ל מעורר ללימוד התורה.

תורה

ע"ע דברי תורה. וערך דברי תורה ש"ל מוהרנ"ת. ע"ע קבלת התורה.

שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב, תעלוזנה כליותי בדבר שפתיך מישרים, החייתני בדבריך במה שאתה עוסק בתורה, ותפלה, ובספרי רבינו, ואשר אתה בשמחה, כי לזה כלתה נפשי. ח'.

כל דיבור של תורה, תפלה, שיחה, הכל הוא הצלחת הנפש לנצח, הצלחה נפלאה שאין לה שיעור, עין לא ראתה. נ"ד.

יאחזו הם דרכם להרבות בשתיה ובשכרות ולהרבות ימיהם בחגים, ואנחנו בשם אלהינו נזכיר להרבות בתורה ותפלה. ע"ו.

השי"ת יעזור לך שתהיה בן חורין באמת ולא תהיה משועבד לשום דבר, ואין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה. פ"ו.

השי"ת ירחם עליך שתקבל עליך עול תורה היטב, ותפרוק מעליך עול דרך ארץ. פ"ז.

ובחסדי ה' תדלג ותקפוץ על הכל ע"י גודל כח התורה ותפלה. קי"ח.

אין לי שום סמיכה כי אם על התורה ועל התפלה,

כוונת ההערות והציגונים בכדי להבין את המכתב הק', וברצונינו בעו"ה להודיע כל המכתבים עם ההערות כדי לזכות את הרבים, לכן נשמח לקבל באמייל מן הקוראים היקרים "הארות" בין על דברי מוהרנ"ת ובין על דברינו כדי שיצא מתחת ידינו דבר נאה ומתוקן, ויאשר כוונתנו למפרע

למכתבים למערכת, וכן לכתוב מאמרים להודיע בהעט סופר, אן להערות, וכן

מי שברצונו שייגע לו העט סופר על יד האימפל, יפנה:

CONGHVPRINTING@GMAIL.COM

או להפעקט: **845.781.6701**

להודיע על מול טוב לאנ"ש, יש לשלוח הודעה (עד יום ג' בשעה: 9:00 בבוקר):

שיעורים אויף אידיש אין ספר ליקוטי מוהר"ן!

לימוד ספה"ק ליקוטי מוהר"ן בכל יום

מען קען הערן אויף "אוצרות ברסלב" יעדן טאג א

עמוד בספה"ק ליקוטי מוהר"ן

718-855-2121

געלערנט "אויף אידיש" מיט א קלאהרין הסבר, לויט די

מפורשים און לויט ווי עס איז מבוואר אין ליקוטי הלכות

חזקו ואמנו אחוי ללמוד ספריו "בכל יום", ולעין ולחפש בהם למצוא בהם בכל פעם עצות להציל נפשכם (על"ת מכתב ש"א)